

ORSØK TIL MISNÝTSLUNA

rúsevnum, sum eg nýtti hvønn dag, sigur hon.

– Eg varð móttikin við upplýsing um, at tey ikki vistu, um tey fingi hjálpt mær. Seinni fekk eg at vita, at var vinmaður mín ikki longu har, so høvdu tey ikki tikið meg inn. Eg havi Martini at takka, at eg slapp í viðgerð, tí hann visti, at tóku tey meg ikki inn, so hevði tað kunnað endað heilt galið, sigur hon.

Hon greiðir frá, at starvsfólkið á Blákrossheiminum eru ómetaliga dugnalig og hava drúgvur royndir við at hjálpa menniskjum við rúsdrekka trupulleikum, men tað hevði hon ikki, og tí passaði hon ikki í ta viðgerðina, ið varð bjóðað. Hon heldur tó, at uppihaldið á Blákrossheiminum var ein tann besta avgerðin, sum hon hevur tikið.

– Eg fekk eitt gott forhold til Martin Kúrberg, tí hann skilur rúsevnis- og hassjmisnýtslu. Frá honum lærði eg um misbrúkið og mátan eg sá meg sjálva. Sjálvsviriði

vaks munandi, ímeðan eg var har, staðfestir Rúna Nón Bjartalíð.

– Martin segði ofta, at handan hvønn misnýtara er ein søga, og eg leitaði eftir míni søgu í langa tíð. Eg ivaðist til tíðir í, um okkurt mundi vera hent mær, sum eg ikki mintist, men tað var tað ikki, sigur hon.

Rúna hevur ADHD

Tað var eisini á Blákrossheimium, at hon skilti, at tað var ein orsök til misnýtsluna.

– Eg havi fleiri ferðir fingið at vita, at tað er ein orsök til, at eg royki hassj, og hana fann eg fram til, tá eg seinni fekk staðfest ADHD. Diagnosan var sum ein opinbering, og knappliga fall fimmoyrað, og eg skilti betur, hví eg síðani eg var smágenta hevði havt so nógv órógv á mær, verið so ófriðarlig og gjørt ónáðir, sigur hon.

Byrjanin til trupulleikarnar

Bíðitíðin var drúgv, tí Rúna fór til

lækna og varð send til víðari kann- ingar, men biðaði trý ár áðrenn hon slapp framat og endiliga fekk staðfest ADHD í november í 2015.

Summarið fyri var hon byrjað á HF og skuldi tá skriva eina stóra uppgávu. Hon valdi at skriva um ADHD fyri at seta seg inn í evnið.

– Tað var sum at lesa um mína egnu lívssøgu, sigur hon.

– Eg kundi verði loftað áðrenn, um eg hevði fingið diagnosuna fyrr, sigur hon, og greiðir frá, at tað altíð hevur kenst sum ongin vildi trúgva henni, tá hon greiddi frá um órógv í innani.

Diagnosan gjørdi, at Rúna skilti, hví hon altíð hevði havt óróð í kroppinum, tørv á at reisa seg og ganga, og ofta var til ampa fyri onnur í skúlanum og ikki fekk sovið um náttina. Hon fekk heili- vág fyri ADHD frá læknanum, men hjáárin vóru ikki til at liva við, tí hon kendi als ikki seg sjálva aftur, gloymdi at eta og drekka og fór

aftur í vekt. Hon valdi tí at gevast við heilivágnum og halda áfram við at roykja hassj, so hon fekk sovið um náttina.

– Eg fekk fleiri ferðir at vita, at tað er í lagið, at eg ikki taki heili- vágini, tí eg sjálvmedisineri við hassji, staðfestir hon, og leggur afturat, at hon veit, at tað er ólógligt.

– Orsakað av diagnosuni eri eg altíð í gongd, og eg verði nærum ongantíð móð. Tað er sum havi eg ein eyka motor, sum koyrir alla tíðina. Eisini tá eg sovi. Eg fái bara slappað av og sovið, tá eg eri skeiv. Tað er, sum er kroppurin í ójavnvág orsakað av ADHD, og tá eg royki, kemur javnvág í, sigur hon.

– Eg passi mitt misbrúk, og eg hevði ikki funnið uppá at roykt, áðrenn eg fór til arbeiðis, leggur hon afturat.

– Eg kundi hugsað mær at lagt av at roykja hassj, men so má eg fáa eitt alternativ, staðfestir Rúna Nón Bjartalíð.

Tørvur á relevantari viðgerð

Rúna er glað at hoyra at Blái Kross- ur nú fer undir at bjóða ungum úr 15 til 18 ár ambulanta viðgerð, tí tørvurin er stórur.

Hon greiðir frá, at tey ungu mugu loftast og fáa hjálp í góðari tíð, so søgurnar um tey ungu, ið vóru bundin av rúsandi evnum, men síðani fingi hjálp, eisini koma út.

– Vit hoyra næstan bara søgur um gamlar alkoholikarar, sum verða avrúsaðir, og tað er syrgiligt, at tað skulu fara so nógv ár til spillis, áðrenn fólk fáa hjálp, sigur hon.

– Tað er umráðandi, at børn og ung fáa røttu viðgerð og ikki bert verða avrúsaði. Tað má kannast, hví tey eru bundin at rúsdrekka ella rúsevnum, tí tað er altíð ein orsök, sigur hon.